ارناۋلى رەتتەۋ-وڭاۋدى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ماگزدى تۇنتقاسى ەتتى

(باسى 1-بەتتە)

تاراۋلار، ورىندار جەدەل قيمىلداپ، رەتتەۋ-تۇزەتۋ مىندەتىمەن جانە ۋاقىت شەگى تالابىمەن سالىستىرىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى اشالاپ، اشىق ەسىپ قۇرىپ، قايشىلىق ەڭ كورنەكتى، پىكىر ەڭ كوپ شوعىرلانعان، تاباندا اتقارىپ، تاباندا تۇزەتۋگە بولاتىن ماسەلەلەردى يگەرىپ، باستالا سالىسىمەن تۇزەتتى.

اۋتونوميالى رايوندىق پارتكوم كەڭسەسى نەگىزگى ساتىنىڭ اۋرتپالىعىن جەڭىلدەتۋ شاراسىن تياناقتاندىرىپ، باستاماشى بولۋ، جالپى جاقتان يگەرۋ رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، اۋتونوميالى رايونىڭ باقىلاۋ-تەكسەرۋ، تەكسەرۋ، باعالاۋ قىزمەتىن ۇيىمداستىرىپ جوسپارلاپ ارناعا ەنگىزىلگەن ساتىنىڭ اۋرتپالىعىن جەڭىلدەتۋ شاراسىن تياناقتاندىرىپ پىكىرىن بەلگىلەپ، اۋتونوميالى رايونىنىڭ ەرەكشە ورنىنباسار شۇجيە مىندەتىن ورىنداۋ ءۇشىن، 2019-جىلعى باقىلاۋ-تەكسەرۋ، تەكسەرۋ، باعالاۋ نەتيجەلەرىنە نەگىزدەلىپ، ۇيعارىم-ۇسىنىس ەنگىزىلدى.

ماناس اۋدانى باۋجيادىان قالاشىعى پارتكوم كوميتەتىنىڭ ورىنباسار شۇجيەسى ما حۇان بىلاي دەدى: ''نەگىزگى ساتىدا ءبىر كەستە بولۋ' سىناق ەتۋىنىن نەگىزگى ساتى كادرلارىنىڭ اۋرتپالىعىن بارىنشا جەڭىلدەتۋ، قازىر ءبىز بۇقارانىڭ اناعۇرلىم كوپ ناقتى ماسەلەلەر مەن قينىشىلىقتارىن شەشۋىنە كومەكتەسۋگە ۋاقىت شىعارا الاتىن بولدىق''.

■ ماسەلەلەردى ەداپ باسىپ تاپتى

ماسەلەنى تاۋىپ، تۇيىنشەكتەردى ەدال كوزدەپ وزگەرتتى. اۋتونوميالى رايوندىق تاراۋلار، ورىندار ارناۋلى رەتتەۋ-وڭاۋدى ۇيرەنۋ تاجىريبەسىمەن، تەكسەرۋ-زەرتتەۋمەن، ماسەلەلەردى قاداعالاۋمەن ۇشتاستىرىپ، ''تۇزەتۋ''دى باستان-ايا ق ارقاۋ ەتىپ، ماسەلە ەتزىمىن تۇرلەر بويىنشا كەمەلدەندىرىپ، رەتتەۋ-وڭاۋ شاراسىن ناقتى قىزمەتتەر بويىنشا ورىنداۋ تالاپتارىن ۇسىنىپ، ەرتەڭگى ۇيرەنۋ-جۇمىس ءۇشىن ناقتى باعىت بەلگىلەدى.

ماسەلەنى تاۋىپ، تۇيىنشەكتەردى ەدال كوزدەپ وزگەرتتى. اۋتونوميالى رايوندىق تاراۋلار، ورىندار ارناۋلى رەتتەۋ-وڭاۋدى ۇيرەنۋ تاجىريبەسىمەن، تەكسەرۋ-زەرتتەۋمەن، ماسەلەلەردى قاداعالاۋمەن ۇشتاستىرىپ، ''تۇزەتۋ''دى باستاۋ-ايا ق ارقاۋ ەتىپ، ماسەلە ەتزىمىن تۇرلەر بويىنشا كەمەلدەندىرىپ، رەتتەۋ-وڭاۋ شاراسىن ناقتى قىزمەتتەر بويىنشا ورىنداۋ تالاپتارىن ۇسىنىپ، ەرتەڭگى ۇيرەنۋ-جۇمىس ءۇشىن ناقتى باعىت بەلگىلەدى.

ناقتى قىزمەتتە تياناقتانۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، ارناۋلى رەتتەۋ-وڭاۋدىڭ جەتىسۋ تىكتەرى ارقىلى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە-نىڭ ناقتى نەمىدىلىگىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ورگانى ءبىر جاعىنان ۇيرەنىپ، ءبىر جاعىنان تەكسەرىپ-زەرتتەپ، ءبىر جاعىنان قاداعالاپ، ءبىر جاعىنان رەتتەپ-تۇزەتۋدەن جازباي، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە بويىنشا ارناۋلى رەتتەۋ-وڭاۋداعى 10 جاتاقتاعى كورنەكتى ماسەلەمەن سالىستىرىپ، وزىندە ساقتالىپ وتىرعان كورنەكتى ماسەلەلەر مەن ولقىلقتاردى، ءالسىز تۇستاردى مۇقيات تەكسەرىپ، جايىپ سالىپ، 9 ارناۋلى رەتتەۋ-تۇزەتۋ جوسپارىنىڭ زەرتتەپ جاسالىپ، ماسەلەنى اشالاپ، ناقتى رەتتەۋ-تۇزەتۋ شارالارىنىڭ العا قويىپ، باستاماشى باسشىلاردى، جاۋاپتى ادامدارىن، رەتتەۋ-تۇزەتۋ ۋاقىت شەگىن ايقىنداپ، رەتتەۋ-تۇزەتۋدى تيا-ناقتاندىرۋدى ءبىر-بىرلەپ ويداعىداي يگەردى.

جۇيرىدا اۋتونوميالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسى ءماجلىس اشىپ، قازىنا مەڭگەرمەسى ۇسىنە العان اۋتونوميالى را-يوندىق ءوكىلدەردى سۇيەمەلدەۋ، سالاسى جانە ستيل ماسەلەسى، شارۋالارعا تيىمدىلىك جاساۋ قازىنالىق جارداەماقى قارجىسى سياقتى 3 ارناۋلى رەتتەۋ-وڭاۋ قىزمەتىن ۇلگەرىلەتۋ جونىندە ورنالاستىرۋ جاسادى. اۋتونوميالى رايوندىق قازىنا، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، قازىنالىق باقىلاۋ قاتارلى تاراۋلار كۇش بىرىكتىرىپ، قارجى نىسانەمەن بىرگە جۇرۇدەن جازباي، تۇتاس رايوندىق كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ مىندەتى بار كەدەي ەمەس 43 اۋدانعا كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قارجىسىن پايدالانۋدىڭ حاۋىپسىزدىگىنە، ونىمدىلىگىنە، بەلگىلەمەگە ۇيلەسىمدىلىگىنە جاپىماي ارناۋلى تەكسەرۋ جۇرگىزدى، اسىرەسە، قارجىنى باسقاعا پايدالانۋ، ۇستاپ قالۋ، كىدىرتۋ، جەمقورلىق دەگەن قاتاڭ تەكسەردى.

نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمدارىنداعى دارەمەنسىزدىك، بىتىراڭقىلىق ماسەلەلەرىن ارناۋلى رەتتەۋ-وڭاۋ ۇشىن، اۋتونوميالى رايوندىق ەمەلەكەت مەڭگەرمەسى بىرلىكتى باقىلاۋ-باسقارۋ كوميتەتىنىڭ پارتكوم كوميتەتى توبى، ۇتىستى مەتال توبى، شينتوۋ توبى سياقتى كاسىپورىندار-دىڭ 42 نەگىزگى ساتى پارتكومىنا، 96 نەگىزگى ساتى پارتيا ياچەيكاسىنا بارىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە بويىنشا ارناۋلى تاقىرىپتا تەكسەرۋ-زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، ءبىر-بىرلەپ ەمان-جايىن اداڭ-تاپ تەكسەرىپ، كورنەكتى ماسەلەلەردى ەداپ باسىپ تاۋىپ، دالمە-ەدال شارا قولدانىپ، ارناۋلى رەتتەۋ-وڭاۋدى ويدا-عىداي يگەردى.

اۋتونوميالى رايوندىق مەملەكەت مەنشىگىندەگى مال-مۇلكتى باقىلاۋ-باسقارۋ كوميتەتى پارتكومىنىڭ شۇجيەسى، ورىنباسار مەڭگەرۇشى گاۋ جيانگحۋاي بىلاي دەدى: تەكسەرۋ-زەرتتەۋ ارقىلى كاسىپورىندارداعى نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمدارى قۇرىلىسىندا ساقتالىپ وتىرعان كورنەكتى ماسەلەلەر تىڭعىلىقتى انىقتالدى، پارتيا ياچەيكالارىن ولشەمدەندىرۋ، ارناعا ەتۋسىرۋ قۇرىلسىن تۇتقا ەتىپ، كاسىپورىن پارتكومدارىنىڭ ''ەكى جاۋاپكەرشىلىگىن'' كۇش سالا قاتايتىپ، ناقتىلاندىرىپ، جاڭا داڭۇ ۇستانىمىن دا-يەكتەندىرۋگە، جوعارى ساپالى داڭۇدى جەدەل جەتىلدىرۋگە باعىتتالعان ۇيعارىم-ۇسىنىس ەنگىزىلدى.

جەدەل جەتىلدىرۋ، پارتيانىڭ جاڭا داۋىرىندەگى شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن تياناقتاندىرۋعا ۇلەس قوسۋ كەرەك.

■ حالىق تۇرمىسىنا ەمان بەردى

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە بارىسىندا، اۋتونوميالى رايوندىق تاراۋلار، ورىنداردىڭ حالىقتى وزەك ەتكەن داڭۇ يدەياسىنان جاڭا، تۇتاس رايوندىق كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ مىندەتى بار كەدەي ەمەس 43 اۋدانعا كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قارجىسىن پايدالانۋدىڭ حاۋىپسىزدىگىنە، ونىمدىلىگىنە، بەلگىلەمەگە ۇيلەسىمدىلىگىنە جاپىماي ارناۋلى تەكسەرۋ جۇرگىزىپ، بۇقارا ەڭ كوڭىل ءبولىپ وتىرعان، ەڭ ماسەلەلەردىڭ ءبىر قاتارىن مۇددە ماسەلەلەرىن كۇش سالا شەشىپ، رەتتەۋ-تۇزەتۋ ونىمدىلىكتەردىڭ ''كوزگە كورىنەتىن، قولعا ۇستالاتىن'' بولۇنعا مۇمكىندىك جاسادى. ەر ۇلت بۇقارا-راسىنىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتتى.

جۇيرىدا اۋتونوميالى رايوندىق وقۋ-اعارتۋ مەڭگەرمەسى 2019-جىلعى شينجياڭ رايونى بويىنشا ورتالاۋ كلاستارىنا، بۇكىل ولكەلەردەگى شينجياڭ تولىق ورتا كلاستارىنا قابىلداۋ قىزمەتىن اشىق ۇستاۋ كۇنى قيمىلىن وتكىزىپ، رايون بويىنشا ورتالاۋ كلاستارىنىڭ كلاس اشقان جەرلەرىندەگى جانە وقۋشى قاينارى جەرلەرىندەگى مەكتەپتەردىڭ ۋاقىت كىلدەرى، وقۋشىلار مەن اتا-انالاردىڭ ۋاكىلدەرى قاتارلىلاردى قيمىلعا ۇسىنىس ەتىپ، ''وقۋشى قابىلداۋ، تەڭەيمەلدىق بوينشا ءبولۋ، قابىلداۋ مەسەلىگىن باسپ شعارۋ، قيمىل ۇسىنىنە ءبولىس ناتيجەسىن جاريالاۋ'' سياقتى بۇنداعا تۇتاس بارىس بويىنشا بىرگە باقىلاۋ جاسادى.

وقۋشىلار ۋاكىلى ما بيگجيە بۇل بۇنداعا تۇتاس بارىس بويىنشا كۋا بولعانىن كەيىن، قابىلداۋ قىزمەتىنىڭ جاريالىلىعىن، ادىلدىگىن، تۇراشسىلدىعىن تەرەڭ سەزىندى. ''مەن جەرەبە تارتىپ قابىلداۋ بۇنىنا قاتىناستىم، وسىدان-اق تۇتاس قابىلداۋ بارىسىنىڭ، شىنىدا، وتە مۇقيات ءارى وتە جاريا بولعاندىعىن كورۋگە بولادى''، -دەدى ول.

اۋتونوميالى رايوندىق وقۋ-اعارتۋ مەڭگەرمەسى بۇقارا اڭسىن ەتكەن قولاماتالى، قين ماسەلەلەردى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە بويىنشا ارناۋلى رەتتەۋ-وڭاۋ قىزمەتىنىڭ ماگزدى مازمۇنى ەتىپ، ''اشىق، جاريا وقۋشى قابىلداۋ'' رەتتەۋ-وڭاۋ جوسپارىن جاسادى، اۋتونوميالى را-يوندىق وقۋ-اعارتۋ مەڭگەرمەسىنىڭ